Save the Children

ZER GOGORATZEN DU NESKEN NAZIOARTEKO EGUNAK?

Neska-mutilen beharrek, ametsek edo eskubideek alderdi asko dituzte amankomunean: ikastea, babestuta egotea, jolastea, familia edukitzea ... Hala ere, neskek oraindik **indarkeria eta zaurgarritasun berezia** jasaten dute neskak izateagatik. Genero indarkeriak eta tradizionalki mutilen eta nesken arteko desberdintasunak markatzen dituzten rolek bere horretan jarraitzen dute eta larriki kaltetzen dituzte. Egoera hori ikusgai jarri behar dela eta, Batzar Nagusiak 2011n adostu zuen urriaren 11a **Neskaren Nazioarteko Eguna** izendatzea, hurrengo urtean lehen aldiz ospatuz.

NESKAK BABESTEKO PREMIAZKO NEURRIAK

Gaur, urriaren 11n ospatzen den Neskaren Nazioarteko Eguna dela eta, eta aurten, Covid-19 pandemiak modu larriago eragin du ahulenean dauden pertsonengan, gaur egun neskak babesteko neurririk premiazkoekin dekalogo bat abian jarri dugu.

1. **18 urtetik beherakoentzako behartutako ezkontza debekatu (legezkoa) eta ezabatu (benetakoa)**. Gainera, dagoeneko ezkonduta dauden neskei laguntza eman behar zaie beren eskubideak lege erreformaren, sektore anitzeko ekintza plan nazionalen eta komunitateekin lankidetzaren bidez egia bihurtzeko, genero indarkeria mota hori eragiten duten genero arau kaltegarriak aldatzeko laguntza eraikitzeko.
2. **Neska eta nerabeen aurkako genero indarkeria mota guztien berehalako eta egungo arriskuen aurka borrokatu.** Haurren babesean eta genero indarkeriaren aurka dihardutenek funtsezko zerbitzuak eskaintzen dituztela aitortu behar da, eta aldi berean, babes sistemak ere indartu behar direla, mundu osoan etxeko indarkeriaren etetea sustatu behar dela, eta genero indarkeriaren oinarrizko arrazoiak konpontzeko programa eraldatzaileak ezartzen jarraitu behar dela.
3. **Neskek beren iritziak eta beharrak adierazteko espazioak sortu**. Horretarako, haiei eragiten dieten guztiari (Covid-19ren eraginak barne) erantzuteko planetan erabaki publikoak hartzerakoan, parte-hartze segurua eta esanguratsua izateko dituzten eskubideak errespetatu behar dira.
4. **Datu banakatu maila guztietan, ahultasun handiagoa duten egoerak non eta zenbat pairatzen diren egoera ahulenak ikusarazteko.** Neska bakoitza kontuan hartu behar da, datuak biltzeko sistema hobeago baten bidez eta, horrela lehentasuna emanez gehien kaltetutakoei, batez ere egoera humanitariotan. Horretarako, datuak sexuaren, adin tartearen eta desgaitasunaren arabera bereizita eskatzen da, baita beste ikerketetarako oinarri gisa balio dutenak dituzten intersektorialeko genero analisiak egiten ere, besteak beste.
5. **Hezkuntza babestu**. Hezkuntza zentroak ezinbesteko lekuak dira haurrentzat eta ez bakarrik haien garapenerako, baita babeserako ere, neskentzat bereziki garrantzitsua den zerbait. Covid-19k eskolak eta institutuak aldi baterako ixtea eragin du, baina irekita egon daitezen lan egin behar da.
6. **Neska migratzaile eta errefuxiatuen babes berezia**. Gatazka armatuak eta pobreziak milioika pertsona eramaten dituzte urtero segurtasuna eta ongizatea bilatzera jatorria ez den beste leku batzuetan. Lekualdaketa horietan, neskek sexu indarkeria eta nahi gabeko haurdunaldiak izateko arrisku handiagoa dute. Mehatxu horiek ekiditeko bide seguruak eta legalak behar dira.
7. **Zeharkako ikuspegia txertatu faktore diskriminatzaile ugariren eragina murrizteko.** Desgaitasuna duten neskek, arrazializatutako neskek, LGTBI komunitatekoak edo edozein gutxiengo motaren parte direnek diskriminazio eta indarkeria arrisku handiagoa dute. Neskak babesteko edozein neurrik kontuan hartu behar du aniztasun hori.
8. **Berdintasunaren aldeko borrokan mutilek parte hartzea**. Nesken aurkako indarkeria mota guztiak murriztu eta ezabatzeak gizarte osoa inplikatzea suposatzen du, haurrei erabakiak hartzerakoan zeregin nagusia ematen, neskak ahalduntzen eta berdintasunaren guztion lorpen honi mutilak gehitzen.

9. **Genero rolen deseraikuntza**. Emakumeek eta neskek zaintzarekin lotutako guztia edo tradizionalki lotutako gainerako etxeari erantzukizunak bere gain hartzea, bezalako alderdiei aurre egin behar zaie, generoen arteko arrakala soziala amaitzeko.
10. **Nesketan inbertsio handiagoak eta bideratuak**, ez berrerabiliak, neskek Covid-19ren inpaktu txarrena jasan ez dezaten, eta aurrerapen eta aldaketa iraunkorrak lortzeko.